

SMJERNICE ZA RODITELJE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG ILI ELEKTRONIČKOG NASILJA

Iako postoje brojna istraživanja fenomena nasilja na internetu među djecom i mladima, još uvijek ne postoji konsenzus autora o definicijama i načinima mjerenja navedene pojave. U literaturi su prisutni različiti izrazi koji označavaju ponašanja koja možemo okarakterizirati kao nasilje među djecom na internetu (npr. eng. Online aggression, Internet victimization i sl.) i zlostavljanje djece na internetu (npr. eng. cyberbullying), a potrebno je spomenuti da u Hrvatskoj nije ujednaženo definiranje nasilja i zlostavljanja među djecom u dokumentima različitih sustava (primjerice zdravstvenom sustavu i sustavu socijalne skrbi).

Ø Sukob među djecom i mladima definira se:

nema elemenata nasilja odnosno namjere nanošenja ozljeda ili štete,

nema nesrazmjera moći,

nema težih posljedica za djecu u sukobu,

djeca su u mogućnosti navesti razloge zbog ulaska u sukob i ne inzistiraju na rješenju koje je u njihovu

spremnostima prihvatiti rješenje u kojem nitko nije pobijedio ili izgubio,

spremnostima se ispričati,

spremnostima se dogovoriti u pronalasku rješenja koji će zadovoljiti i potrebe druge strane te

su u mogućnosti promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba.

Ø **Agresivno ponašanje** je namjerno zadavanje ili nastojanje da se zada ozljeda, bol ili neugodnost drugom biću. (Vuković, Milašin, Buljubašić Kuzmanović, 2009).

Ø **Nasilje** je oblik agresivnog ponašanja prema drugoj osobi, prema sebi, životinjama ili imovini (Vuković, Milašin, Buljubašić Kuzmanović, 2009).

Ø **Zlostavljanje** je svaki oblik tjelesnog i/ili emocionalnog zlostavljanja, seksualnog zlostavljanja, zanemarivanja i nemarnog postupanja ili iskorištavanja djece, što rezultira stvarnom ili potencijalnom opasnosti za djetetovo zdravlje, preživljavanje, razvoj ili dostojanstvo u kontekstu odnosa odgovornosti, povjerenja i moći (Bilić, Buljan Flander, Hrpka, 2012).

Ø **Nasilje** među djecom je namjerno uzrokovan fizički napad, psihičko, emocionalno ili seksualno nasilje koje je prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece.

Podrazumijeva šest definirajućih čimbenika:

- 1) namjera da se drugom nanese šteta ili ozljeda;
- 2) opetovanost nasilnog ponašanja;
- 3) nesrazmjer s obzirom na dob, snagu ili brojčanu nadmoć;
- 4) nemoć i ranjivost žrtve;
- 5) manjak podrške i
- 6) posljedice.

Ø **Elektroničko nasilje** definira se kao svaka zlonamjerna i ponavljana uporaba informacijskih komunikacijskih tehnologija kako bi se nekome nanijela šteta, odnosno kako bi se najčešće neko dijete ponizilo, zadirkivalo, prijetilo mu se ili ga se zlostavljalo na neki drugi način. Ono može uključivati slanje anonimnih poruka mržnje, poticanje grupne mržnje, nasilne napade na privatnost (otkrivanje osobnih informacija o drugima, „provaljivanje“ u tuđe e-mail adrese), kreiranje internetskih stranica (blogova) koje sadrže priče, crteže, slike i šale na račun vršnjaka, uhoćenje, vrijeđanje, nesavjestan pristup štetnim sadržajima, širenje nasilnih i uvredljivih komentara, izlaganje dobi neprimjerenim sadržajima i seksualno namamljivanje.

Elektroničko zlostavljanje uključuje radnje koje su *ponavljane, namjerne, štetne* i obavljene u odnosima u kojima postoji *neravnoteža moći*. Vjerojatnost pojavljivanja ponavljanih nasilničkih situacija u virtualnom svijetu je neizbježna zbog same naravi virtualnog svijeta. Superiornost počinitelja u virtualnom svijetu proizlazi iz digitalnih kompetencija počinitelja ili posjedovanja određenih sadržaja (podataka, slika, videa i sl.).

	KORACI POSTUPANJA
RODITELJI	1. U slučaju saznanja o postojanju elektroničkog nasilja poduzeti sve potrebne mjere da se nasilje prekine, a dijete zaštititi (npr. prijava neprimjerenog sadržaja, pohrana dokaza i drugo).
	2. Odazvati se na individualni i grupni razgovor s nastavnim i stručnim osobljem škole/ustanove socijalne skrbi ili druge institucije/organizacije u okviru koje postoji sumnja da je njihovo dijete žrtva ili počinitelj elektroničkog nasilja.
	3. Sudjelovati u individualnim i grupnim razgovorima s djetetom, nastavnim i stručnim osobljem te razgovorima u koje su uključeni i drugi roditelji.

4. Sudjelovati u izradi individualnog plana postupanja u slučaju elektroničkog nasilja.

5. Pružiti djetetu potrebnu pomoć i podršku, poticati ga na izražavanje mišljenja, poticati ga na preuzimanje odgovornosti za svoje postupke, poticati nenasilno rješavanje sukoba.

6. Podržati uključivanje djeteta u individualni i grupni tretmanski rad.

7. Prema potrebi i procjeni stručnjaka osigurati stručnu pomoć

i podršku djetetu izvan škole ili ustanove socijalne skrbi.

8. Uspostaviti aktivnu i redovitu suradnju sa stručnim djelatnicima odgojno – obrazovnih ustanova, ustanova socijalne skrbi i zdravstvenih ustanova, u provođenju tretmana koji je u najboljem interesu djeteta.

9. Vlastito uključivanje u individualni i grupni rad s ciljem unaprježenja svojih roditeljskih kompetencija, dobivanja potrebne podrške i pomoći djetetu i stjecanja boljeg uvida u djetetove potrebe i način funkcioniranja.

UČITELJI

1. Ako se utvrdi sumnja na elektroničko nasilje, zajedno sa stručnim suradnicima škole obaviti zasebne razgovore s djetetom – žrtvom elektroničkog nasilja, s djetetom – počiniteljem elektroničkog nasilja te s djecom – svjedocima ili promatračima elektroničkog nasilja.

2. Pozvati roditelje djece uključene u elektroničko nasilje na individualne i grupne razgovore.

3. Održati sastanak sa stručnim suradnicima u školi i raspraviti o rješenju i daljnjem postupanju. Donijeti odluku o izricanju pedagoških mjera u skladu sa Statutom škole.

4. Održati zajednički sastanak s djetetom – počiniteljem elektroničkog nasilja, roditeljem i stručnim djelatnicima škole s ciljem definiranja individualnog plana postupanja prema djetetu.

Revision #4

Created 18 January 2024 07:51:55 by Antonija Lujanac

Updated 18 January 2024 08:02:04 by Antonija Lujanac